

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

458. An Capitulum succedat in jurisdictione Episcopi ordinaria tam contentiosa seu necessaria, quàm in ea, quæ est voluntaria & gratiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

dicatone absolvit c. unic. de major. & obed. in 6. Statuta condit. c. cum omnes. de consuetud. Absolvere a juramento. c. ult. & penult. de suppl. negl. Prælatorum. de quorum singulis particulatim infra. Unde jam etiam, si succedat in jurisdictione etiam temporalis, poterit jam exercere non tantum in clericos seu personas ecclesiasticas, sed etiam seculares, in quas Episcopus decedens præter Episcopalem habet jurisdictionem temporalem, tam in causis civilibus quam criminalibus per alios (puta ministros suos) exercenda. Pirh. h. c. citans Quarant. in sum. Bullar. v. capit. sed. vac. s. ultimus. Diana p. 8. tr. 4. resol. 1. 6. citans Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 1. n. 9. Idque absque periculo irregularitatis, ut addit Diana loc. c. in fine.

Questio 457. Virum jurisdictione Ordinaria Episcopi tota transeat in Capitulum sede vacante?

Resp. Omnem administrationem, & jurisdictionem Episcopalem Ordinariam tam in spiritualibus, quam in temporalibus transire ad Capitulum sede vacante, & ab eo exerceri posse, exceptis iis, quæ ipsum jus commune excipit, vel Pontifex specialiter interdicit. Pirh. cit. n. 44. Ventrigl. tom. 2. annot. 15. §. 2. n. 4. citans Dianam tom. 2. tract. 4. resol. 1. Meroll. ib. mor. p. 3. c. 7. dub. 1. n. 2. Garcias p. 5. c. 7. n. 4. Lortet. loc. cit. n. 28. & 29. ubi: ea omnia generaliter & universatim, quæ jurisdictionis ordinariae sunt, lex ipsa nuncupatim transfert in Capitulum. Unde jam tenenda dicta hæc regula affirmativa, nimirum, quod tota illa jurisdictione Ordinaria transeat ad Capitulum, exceptis iis, quæ jus commune excipit. Garc. Pirh. cit. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 3. g. 6. citans Rebuff. in pr. tit. de devolut. n. 58. Federico de Senis. cons. 30. ac dicens hanc opinionem valde convenire cum ipso jure. Ventrigl. loc. cit. Meroll. loc. cit. pluribus ampliatis, ac limitans dictam regulam affirmativam. Fagn. in c. h. de major. & obed. n. 49. & in c. cum olim. tit. eod. n. 2. citans Pavin. de off. & potest. sed. vac. q. 1. part. 1. principal. à n. 3. Jo. Andr. in cit. c. cum olim. n. 5. Butt. n. 15. Abb. n. 3. contra Host. in sum. tit. de sed. vac. §. 3. Archid. in c. de major. & obed. in 6. apud Fagn. Lambert. de jurep. p. 1. l. 1. q. 2. n. 9. & p. 1. l. 2. q. 2. apud Ventrigl. consultantes in hac materia regulam contrariam negativam, nempe jurisdictionem mortui Episcopo non devolvi ad Capitulum, nisi in quantum invenitur permissum, vel ex indulgentia speciali, vel ex consuetudine præscripta. Proinde jam etiam jurisdictione hac, quam habet Capitulum sede vacante, est ordinaria tam in spiritualibus, quam temporalibus, quia jure communi eam habet, & ad universitatem causarum. Azor. loc. cit. q. 7. citans gl. in c. 2. ne prælati vices. Jo. Andr. in c. ult. de suppl. negl. prælat. in 6. Pavin. p. 1. q. 2. Verumtamen ad elucidandam magis dictam regulam affirmativam sit

Questio 458. Num ergo Capitulum succedat in jurisdictione Episcopi ordinaria tam contentiosa, seu necessaria, quam in ea, quæ est voluntaria, & gratia?

Resp. In hoc non satis convenire AA. succedere capitulum in tota jurisdictione ordinaria tam contentiosa, seu necessaria, quam voluntaria, & hanc esse generalem juris regulam, quæ solum sit limitanda in casibus à jure expressis, ait apud Garciam Suar. tom. 5. de censuris. d. 50. f. 5. n. 6. Item apud eundem ait Selva de benef. p. 2. q. 1. n. 4. Jus dicere, quod Capitulum succedat in jurisdictione, nec distinguere jurisdictionem contentiosam, seu necessariam, & voluntariam. Item apud eundem Garciam Nayar. cons. 4. 4. de tempor. ord. d. p. Lortet. in Tract. III. De Capit. sed. vac.

nar. n. 1. & seq. & cons. 7. de filiis presbyt. resolvit. Capitulum succedere etiam in his, quæ sunt jurisdictionis voluntariae. Item apud eundem tradit Pavin. loc. cit. p. 1. q. 5. posse dispensare Capitulum, si cur Episcopus, licet sit jurisdictionis voluntariae, in qua etiam succedat. Pro eadem sententia hac generaliter id affirmante citantur quoque ab eodem Garcia Guerrero in speculo. c. 4. Guttier. 99. cen. l. 1. c. 11. n. 10. Rebuff. in pr. tit. de devolut. à n. 38. Bortæ de synod. p. 1. n. 42. & 44. Corat. de benef. p. 2. c. 7. n. 2. Quiataven. eccles. l. 1. c. 5. n. 6. & plurimi alii. Quibus adherere videtur Pirh. n. 45. ubi, quod Capitulum exerceat omnem jurisdictionem Episcopalem tam voluntariam quam contentiosam, licet nonnulli contrarium teneant, quod ad jurisdictionem voluntariam; sed minus probabiliter; cum secundum cavones tota jurisdictione ordinaria Episcopi sede vacante ad capitulum devolvatur &c.

Alii restrictius loquuntur, ut velint, quod in his, quæ sunt gratia, Capitulum succedat in tantum, in quantum à jure reperitur ei concessum. citatur pro hac opinione à Ventrigl. loc. cit. n. 6. addit ad Quarant. in sum. Bullar. v. sede vac. in princip. sic quoque ait Paris. de resign. l. 7. q. 2. n. 25. Capitulum sede vacante potest plurima de pertinentibus ad Episcopum, quæ sunt jurisdictionis voluntariae, pro quo citat Jo. Andr. in c. unic. de major. & obed. in 6. Atque ita in hoc saltem valeat, & tenenda sit regula illa negativa; nempe quod jurisdictione voluntaria non nisi in his, quæ ei à jure communi concessa reperiantur, ad illud transeat.

3. Alii absolute negant, succedere Capitulum in jurisdictione voluntaria. Fagn. in c. illa. ne sede vac. n. 13. ubi expresse: Capitulum sede vacante non succedit in jurisdictione voluntaria, sed in necessaria tantum; quia est necessarius & non voluntarius administrator, ut tenet gl. in Clem. 1. v. Capitulum de heret. (quam Felin. in c. cum olim. de major. & obed. n. 6. dicit communiter approbatam) Rota decis. 5. incipiente, si Episcopus n. 3. in novis. Nec succedit in his, quæ sapiunt gratiam gl. in c. 1. v. presentatos. de Institut. in 6. Et inde est, ut ait Fagn. n. 4. quod Capitulum non succedat in dandis indulgentiis. E contra verò, ut Fagn. n. 15. succedat in admittendis præsentationibus, & institutionibus faciendis; quia hæc sunt jurisdictionis necessariae, & non voluntariae &c. Hanc sententiam sedari videtur Lortet. l. 1. q. 9. n. 47. aliquantum tamen adhuc limitando, dum ait in Capitulum non transeunt, quæ sunt jurisdictionis voluntariae, concernentia totam diocesim, pro quo citat Gemis. Plura de his infra ubi, quæ possit Capitulum sede vacante in materia beneficii.

Questio 459. An Capitulum succedat in iis, quæ Episcopo competunt jure speciali?

Resp. In iis, quæ Episcopo competunt jure aliquo speciali, seu accidentali (etsi essent ex iis, quæ sunt jurisdictionis, ut expresse Azevedo cons. 1. n. 3. apud Barbof.) non succedit Capitulum sede vacante. Lotter. l. 1. q. 9. n. 47. Barbof. juris eccl. l. 1. c. 32. n. 108. Sbroz de vicar. l. 1. q. 16. n. 1. & l. 2. q. 188. n. 5. & 6. ubi ex Felin. in c. cum omnes. de cons. n. 10. quod licet Capitulum sede vacante statueret possit tanquam successor Episcopi, quæ competunt Episcopo ratione jurisdictionis, statueret tamen non potest super his, quæ competunt Episcopo de jure specialis quia in iis non dicitur successor Episcopi. Ventrigl. l. c. n. 5. (ubi Capitulum succedere in iis, quæ sunt jurisdictionis ordinariae, declaratur communiter procedere in iis, quæ jure communi ad Episcopum spectant tanquam Ordinarii) & n. 7. Garc.